

ВЛАСНІ ЗНАЧЕННЯ Й ВЛАСНІ ВЕКТОРИ МАТРИЦІ

Нехай дана невироджена квадратна матриця A , ненульовий стовпець X і число λ . Якщо виконується рівність $AX = \lambda X$, то число λ називають **власним значенням** матриці A , а стовпець X – **власним вектором (стовпцем)**, відповідним до власного значення λ .

Розглянемо матричну рівність $AX = \lambda X$ і виконаємо деякі перетворення:

$$\begin{aligned}AX - \lambda X &= \theta, \\AX - \lambda EX &= \theta, \\(A - \lambda E)X &= \theta.\end{aligned}\tag{1}$$

Одержали однорідну СЛАР. Існування ненульового стовпця X рівносильне існуванню ненульового розв'язку цієї системи, тобто визначник матриці цієї системи повинен дорівнювати нулю: $|A - \lambda E| = 0$ – рівняння для відшукування власних значень, яке називають **характеристичним рівнянням**.

Для відшукування власних векторів підставляємо знайдені λ в систему (1) і розв'язуємо однорідні СЛАР.

Зауваження. Нехай дана квадратна матриця порядку n , тоді:

- 1) число коренів характеристичного рівняння, відмінних від нуля, дорівнює рангу матриці, тобто ранг матриці менше n тоді й тільки тоді, коли хоча б один корінь характеристичного рівняння дорівнює нулю.
- 2) $\lambda_1 \cdot \lambda_2 \cdot \dots \cdot \lambda_n = \Delta(A)$.
- 3) якщо матриця симетрична, то всі n коренів характеристичного рівняння дійсні.